

ULYKKE RAPPORT

NEDRE SYDSTUP, Kolsås, 6. april 2026

Norges
klatreforbund

for sikkerhetskomiteen NKF.

Odd Magne Øgreid sikkerhet@klatring.no

Den 6. april 2026 skjedde en alvorlig klatreulykke på Nedre sydstup, Kolsås, hvor en mannlig klatrer i 60-årene falt i bakken fra en høyde på 15-17 meter etter at klatretauet ble kuttet av en fallende stein mens han klatret på ruten «Atomic». Mannen pådro seg omfattende bruddskader og flere punkteringer av lunge. Klatrer benyttet hjelm. Han pådro seg ingen hodeskader eller nerveskader.

Mannen var del av en vennegjeng som klatrer fast sammen en til to ganger i uken. Denne dagen var de 6-8 stykker som dro sammen for å klatre på Nedre Sydstup på Kolsåstoppen. Været var strålende sol fra skyfri himmel, det var andre påskedag, tidlig i sesongen og det var mange andre klatrere på klippen denne flotte vårdagen.

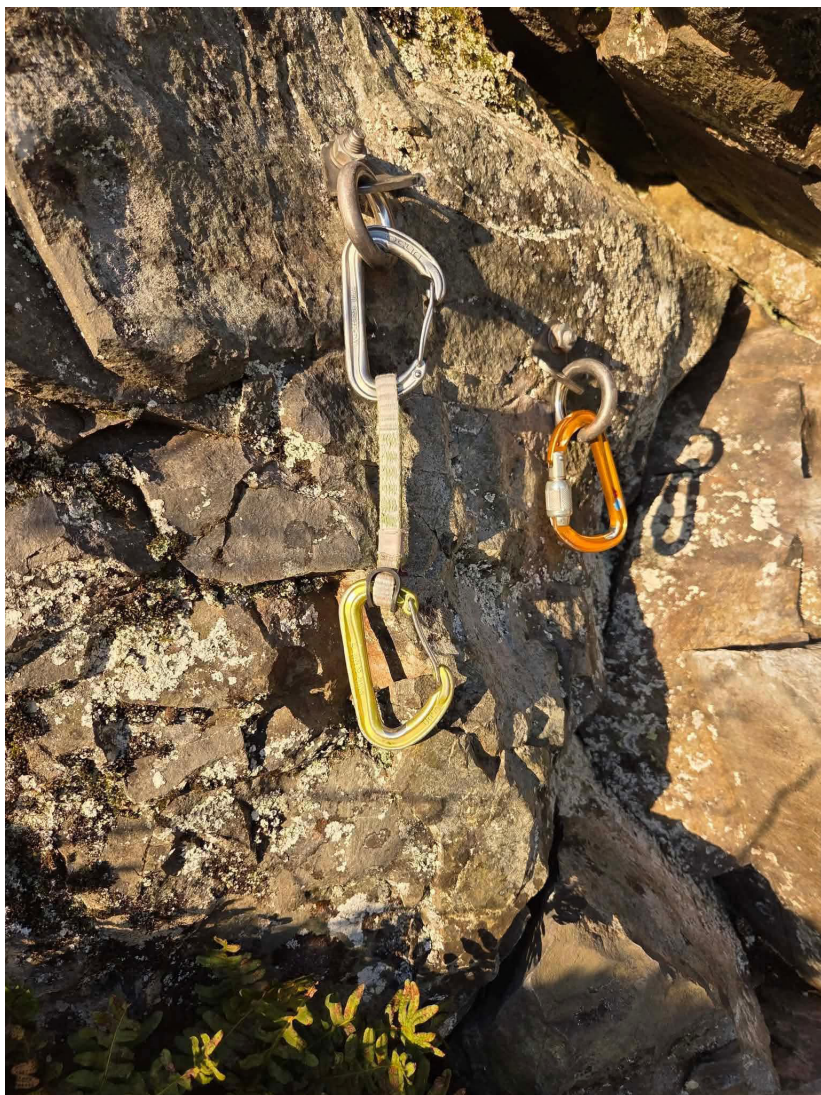
I boken «Klatrefører for Oslo & omegn» utgitt av Kolsås Klatreklubb i 2024 introduseres Nedre Sydstup slik: «Nedre sydstup er et klassisk klatrefelt i osloområdet. Her er det et stort utvalg boltede ruter for nybegynner og viderekomne.» Under overskriften «Spesielle hensyn» leser vi videre: «Fjellet kan være løst, spesielt om våren, så både klatrer og sikrer bør bruke hjelm, og sikrere og tilskuere bør ikke stå rett under klatrere i veggen.» Ruten «Atomic» hvor ulykken skjedde ligger på sektor Drolldrops. Den er en boltet sportsklatrerute, etablert i 2015, 23 meter høy og er gradert 5+. I rutebeskrivelsen står det: «Følger kanten av svaet og et lite dieder. På svacruxet midt i ruta blir du belønnet for å gå på litt. Opp cirka her går den gamle trad ruta Valkyrie (5).»

En annen i vennegjengen hadde først klatret på led opp ruten og rigget tauet for topptauing. Snuankeret består av to ekspansjonsbolter med ringhengere. I den ene ringhengeren ble det festet en kortslynge, og i den andre ringhengeren ble det festet en skrukarabiner, og tauet ble tredd gjennom disse for topptauing. Etter at han kom ned til bakken ble rollene byttet, og mannen som skadet seg knyttet seg så inn i klatretauet og klatret ruten på topptau. Dette var dagens første klatrerute. Klatreren forteller at han var klar over at det var noe løsgods i nærheten av der hvor ruta går, i et dieder på høyre siden og han klatret godt til siden for dette for å unngå å løse ut stein.

Ulykken skjedde etter at klatreren hadde klatret hele ruten til topps og sikrer hadde begynt å fire klatrer ned mot bakken. Etter at klatrer har blitt firt ned cirka en tredjedel av ruten blir klatretauet truffet av en steinblokk. Tauet blir helt kuttet i to deler, og klatrer faller i bakken fra en høyde som anslås å være mellom 15 og 17 meter over bakken. Klatrer treffer veggen på vei ned og lander delvis oppå en tredje person som står på bakken. Denne personen får ingen fysiske skader, men opplevde hendelsen som skremmende. En fjerde person sto nede på bakken, hørte et brak og noen rope "stein". Vedkommende snudde øyeblikkelig på hælene i forsøk på å komme unna og inn mot veggen vekk fra steinens retning, men ble likevel truffet av en mindre stein som kom ned før den steinen som kuttet tauet traff bakken. Vedkommende fikk et betydelig kutt i leggen/skinnebeinet, måtte sy et kutt og gå et par uker med krykker. Denne personen forteller videre at klatrer ropte "Gikk

Bildet over viser klatrer (P1) og sikrer før ulykken skjedde. Klatrer topptauer her ruten på blått tau. P2 er en klatrer på en annen rute til høyre for Atomic. Sladding er gjort for å bevare anonymitet.

Bildet til venstre viser snuankeret på Atomic og hvordan det var rigget for topptauklatring med en kortslynge og en skrukarabiner.

Bildet under er et utsnitt av bildet på foregående side for å få et bedre inntrykk av hvor ankeret er plassert, samt de overhengende formasjonene på høyre side av ruten.

P2

det bra?” før nedfiringen fortsatte og klatrer plutelig falt i bakken.

Klatrer forteller at han så en stein komme mot seg ovenfra. Sikrer forteller at klatrer fikk ropt «stein» for å varsle de på bakken. Klatrer beskriver steinen til å ha en størrelse på 30 cm x 30 cm med svært skarpe kanter. Sikrer beskriver steinen som traff bakken til å være på størrelse med et hode. En annen i venne-gjengen forteller at det kom først en lyd av stein som gled før det hørtes ut som om flere steiner slo i veggen, samt at det skal ha kommet ned stein to ganger med noe tid mellom.

Klatrer er i store smerter etter å ha truffet bakken, og det blir raskt klart at han har omfattende bruddskader som gjør at han ikke kan flyttes på. Ulykken blir varslet til 113. Det fokuseres på varmekonservering og å holde han våken fra de andre som er til stede på klatrefeltet. Mange hjelper til. På et tidspunkt mister klatrer bevisstheten, men kommer etter hvert til bevissthet igjen. Når redningsmannskap ankommer til fots blir det etter hvert klart at helikopteruthenting er nødvendig. Redningshelikopter blir rekvirert, og klatrer blir fløyet ut underhengende av helikopteret.

Det er nødvendig med flere operasjoner og rehabilitering for klatrer grunnet de omfattende bruddskadene.

Undersøkelsen av tauet viser at tauet ble kuttet 5,5 meter fra innbindingsknuten. Gitt klatrers posisjon da ulykken skjedde peker dette mot at steinen må ha truffet tauet ved eller nær selve topptauankeret. Det fremgår også at tauet har blitt kuttet med et svært rent snitt, nesten som en kniv. Dette indikerer at kantene på steinen må ha vært svært skarpe, og steinen må ha hatt høy fart i det den traff tauet. Dette understøttes av klatrers beskrivelse av en skarp stein som kom mot seg ovenfra. Videre må den ha kommet fra et sted høyere oppe enn ankeret for å kunne treffe nær ankeret med så stor fart at den kutter tauet med et rent snitt.

Det er ellers verdt å merke seg at tauet later til å ikke ha blitt kuttet fullstendig av i det steinen traff. Dette er på grunn av at den korte enden har to kordeller som kommer ut av bruddflaten, hvorav den lengste måles til 2,7 meter, og den

lange delen av tauet har en kordell som stikker ut av bruddflaten med en lengde på 0,4 meter. Det indikerer at en eller to kordeller har vært intakte eller delvis intakte etter at steinen har kuttet tauets strømpe og de resterende kordellene. I en slik situasjon vil disse kordellene være de eneste som holder klatrerens vekt, de vil bli trukket ut fra innsiden av tauets kjerne samtidig som klatrer vil få en økt fart da tauet vil få en enorm økning i sin dynamiske egenskap. Klatrer hang muligens i et delvis kuttet tau på det tidspunktet hvor fjerde person forteller at klatrer ropte “Gikk det bra?”. Disse kordellene har til slutt røket, enten fordi det ikke var nok reststyrke i disse til å bremse farten og holde klatrerens vekt under nedfiring, alternativt at de har blitt kuttet mot kanter eller krystaller i fjellveggen når de ikke er beskyttet av tauets strømpe. De vil da kunne ha bidratt til å redusere farten klatrer traff bakken med, og det kan igjen ha begrenset skadeomfanget noe.

Nøyaktig hvor steinblokken som løsnet og førte til ulykken kom fra var det ingen som observerte. På høyre side av klatreruten er det et dieder som skrår oppover mot venstre hvor diederets høyre side er overhengende. Det er et potensielt sted hvor en blokk kan ha løsnet etter vinterens frostsprengning. Den kan også ha kommet fra oversiden av klippen, utløst av dyr, turgåere eller spontant utløst, selv om dette fremstår som mindre sannsynlig.

Mer fra sikkerhetskomiteen:

www.sikresider.no

www.facebook.com/sikresider/

NKF sikkerhetssider:

www.klatring.no/sikkerhet/

Ulykkesdatabasen

www.ulykkesdatabasen.no

Undersøkelse av tau involvert i klatreulykke med taubrudd på Nedre Sydstup, Kolsås 6. april 2026

Etter ulykken ble tauet beslaglagt og undersøkt av politiet. I starten av juni ble tauet viderelevert til Norges Klatreforbund for undersøkelse. Denne rapporten inneholder informasjon fra denne undersøkelsen.

Dato for undersøkelsen: 10. juni 2026

Undersøkt av: Odd Magne Øgreid, leder NKFs sikkerhetskomite
Dag Hagen, seniorrådgiver sikkerhet, NKF

Informasjon om tauet

Informasjon om tauet er innhentet fra tauets eier.

Tauet er et Mammut 9.5 Crag Dry Rope 70m heltau.

Tauets eier opplyser at tauet ble mest sannsynlig kjøpt inn etter endt sesong 2021 og tatt i bruk første gang i mars 2022. Den totale bruken anslås til å ha vært i underkant av 55 klatreøkter, samtlige utendørs. Tauet skal heller ikke ha vært utsatt for store fall, kun noen få mindre fall. Dynamikken i tauet har vært i behold. Tauet ble vasket i slutten av september 2025, og gått gjennom to ganger når det ble hengt opp til tørk og to ganger før det ble lagt bort for sesongen. Det ble da ikke observert noen skader på tauet. Tauet var i bruk andre gang for sesongen 2026 da ulykken skjedde.

Tauet ble levert fra politiet til NKF i en taubag. Tauet var da i to deler, fullstendig kuttet i to. Heretter omtales disse to endene som henholdsvis **kort** del og **lang** del. Den lange delen av tauet var knyttet fast i taubagen med en dobbel fiskeknute. Den korte delen hadde en enkel åttetallsknute i normal innbindingsavstand fra tauenden.

Tauets korte del:

Dette er den enden som klatrer var innbundet i. Den består av en del hvor tau og strømpe virker intakt, med to kordeller som stikker ut der hvor taubruddet skjedde. Med unntak av de to kordellene som stikker ut er resten av tauet kuttet av med et noenlunde rent snitt. Avstanden fra bruddflaten til åttetallsknuten ble målt til 5,5 meter. Avstanden fra bruddflaten til tauets ende ble målt til 6,75 meter. De to kordellene som stakk ut av bruddsnittet ble målt til henholdsvis 30 cm og 2,70 meter. Bruddet på disse kordellene er ikke rent, men mer ujevnt og flisete.

Tauets lange del:

Dette er den delen av tauet som var knyttet fast i taubagen. Den består også av en del hvor tau og strømpe virker intakt, med en kordell som stikker ut der hvor taubruddet skjedde. Avstanden fra bruddflaten til tauenden måles til 58,25 meter. Lengden på den kordellen som stikker ut fra bruddflaten måles til 40 cm. Med unntak av kordellen som stikker ut er resten av tauet igjen kuttet av med et noenlunde rent snitt, mens bruddet på den ene kordellen er mer ujevnt og flisete.

Kort pluss lang del

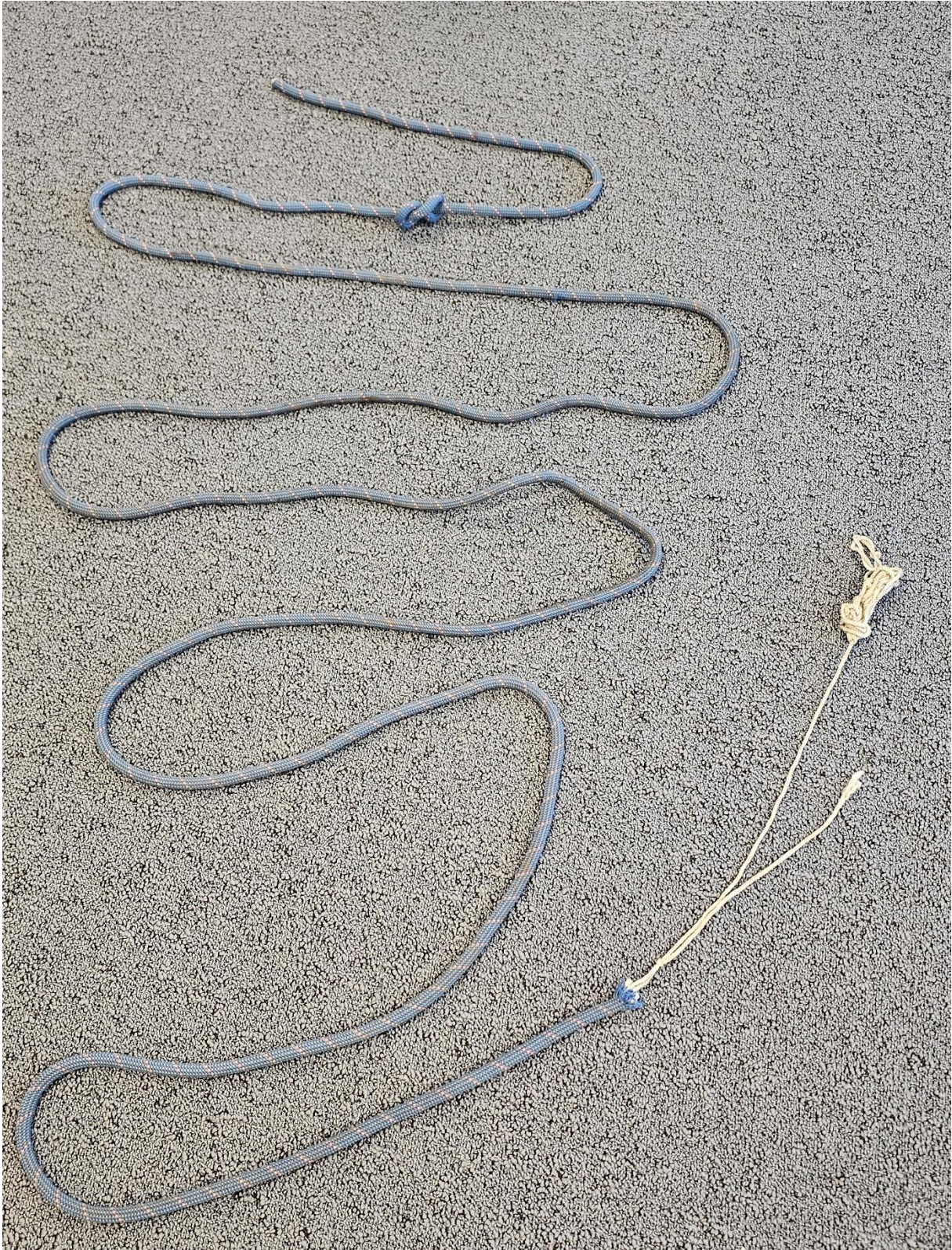
Legger vi sammen målte lengder for de delene som ser intakte ut for kort og lang del blir summen 65 meter til sammen. Tauets eier oppgir at tauets lengde da det ble kjøpt var 70 meter. Tauet har ikke vært kuttet i endene i sin brukstid. Alle klatretau vil krympe noe i lengde når de tas i bruk. Dette er en naturlig prosess som skjer med alle klatretau hvor de blir noe tykkere og samtidig noe kortere. Et tau kan krympe opptil 10% i løpet av tauets brukstid, og den observerte forskjellen mellom tauets lengde som nytt og tauets lengde etter noen års bruk er innenfor dette. Dette fenomenet er forklart her:

<https://www.petzl.com/INT/en/Sport/Change-in-the-length-of-my-rope-after-use>

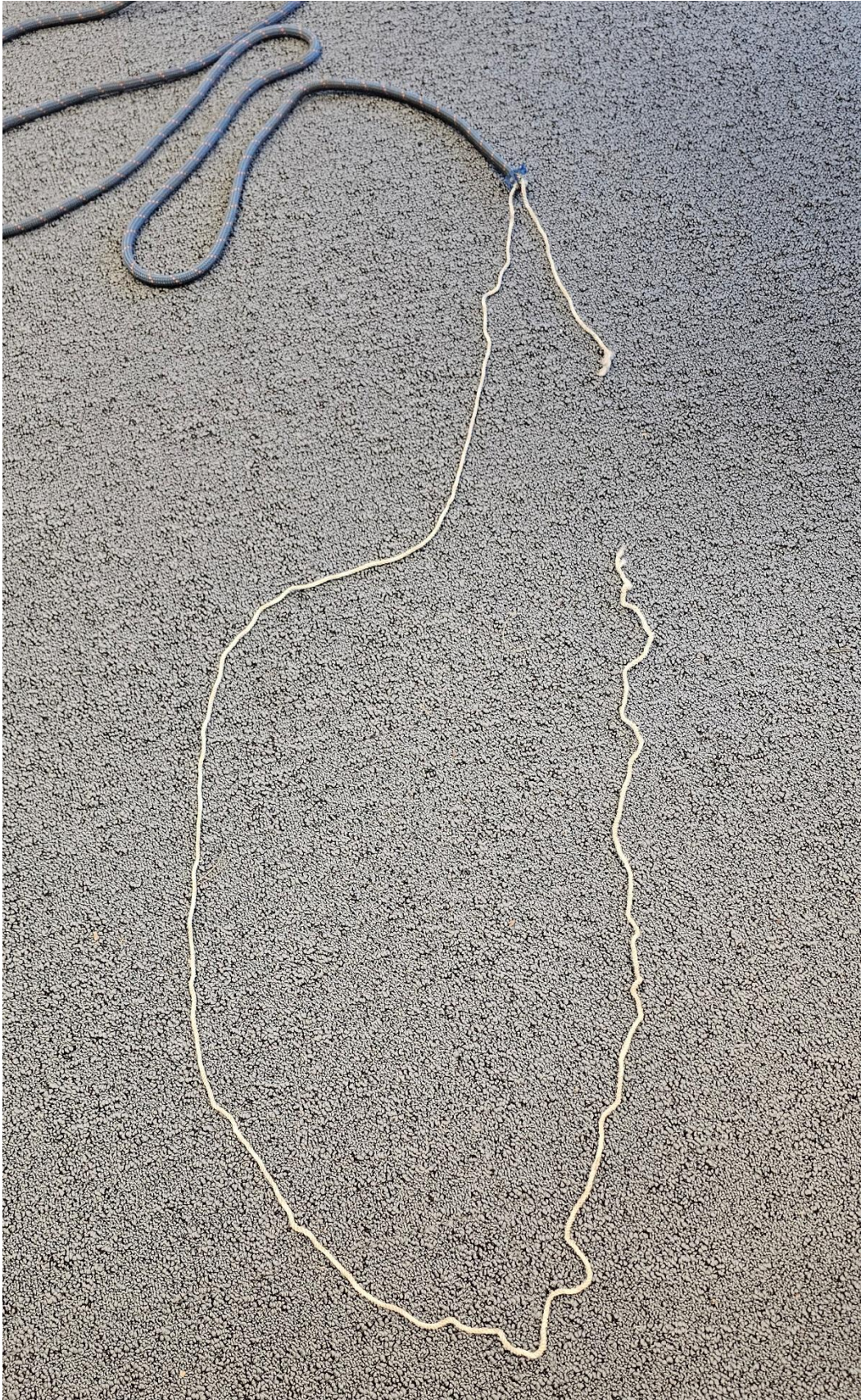
Spesielt vil et vått tau som tørker uten strekk i tauet få en krymping som er mer markant. Den vasken tauet fikk september 2025 med påfølgende tørking vil kunne ha bidratt til den observerte krympingen.

En full gjennomgang av hele tauets lengde viser ingen tegn til andre skader eller vesentlig slitasje på tauet enn de skadene som har oppstått ved selve taubruddet. Tauet fremstår som rent og godt ivaretatt.

På bakgrunn av at kordeller ser ut til å ha blitt trukket ut fra strømpen under ulykken vurderer vi ikke tauet som trygt å klatre på, og anbefaler at det kasseres.

Bildet viser den korte delen av tauet, innbindingsknuten, bruddstedet og en kort og en lang kordell som stikker ut av bruddflaten.

Bildet viser den korte delen av tauet med en kort og en lang kordell (nå rullet helt ut) stikkende ut av bruddflaten.

Bildene viser bruddstedet i de to kordellene som stikker ut fra bruddflaten på den korte delen av tauet. Den korte kordellen til venstre og den lange kordellen til høyre.

Nærbilde av bruddflaten på den korte delen av tauet.

Bildet viser den lange delen av tauet knyttet fast i taubagen med en dobbel fiskeknute.

Bildet viser kordellen som stikker ut fra bruddflaten på den lange delen av tauet.

Nærbilde av bruddstedet på kordellen som stikker ut fra den lange delen av tauet.

Nærbilde av bruddflaten på den lange delen av tauet.